

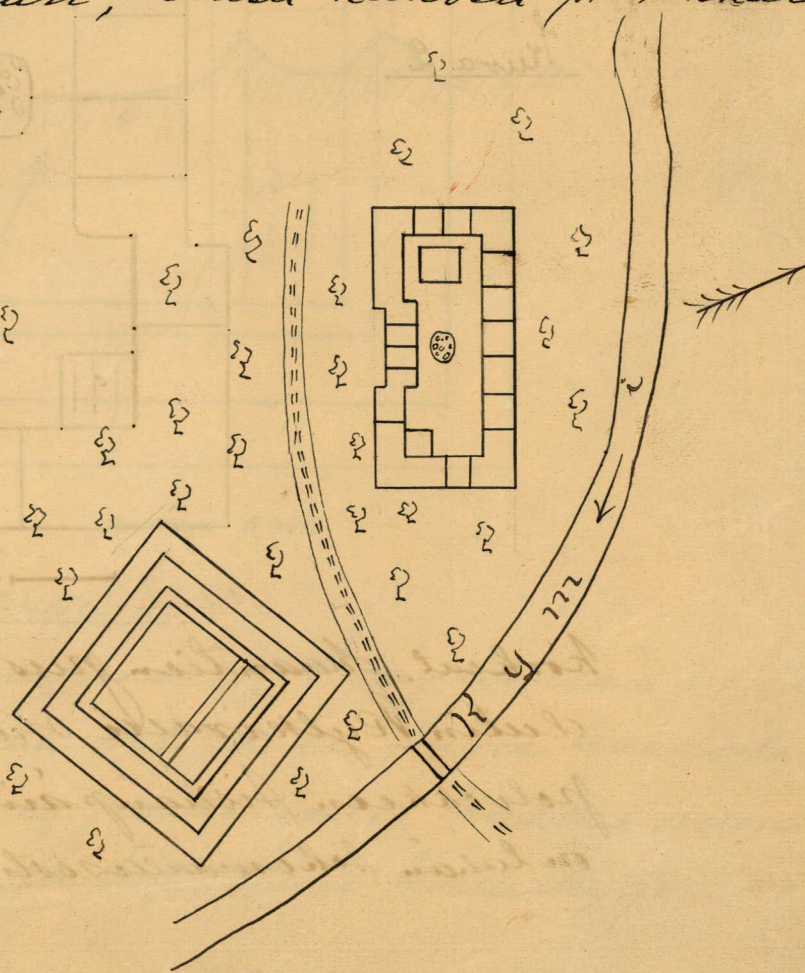
Varustukset Vähällä Ahvenkoskella
Ruotsin Pyhtäällä

(Tähän kuuluu 1 valokuva)

Viime toukokuun lopulla ollessani matkalla
Haminasta Lovisaan jouduin yöksi Vähän
Ahvenkosken Kierariin ja sain tällöin tilai-
suutta käydä katsomassa tuolla aivan
lähellä olevia varustuksia 1741-43 vuosien so-
dan ajalta. Näitä löytyy, näet, täällä Ky-
min läntisellä rannalla mainittujen
kaupunkien välisen valtatie (Kusumalla-
kin puolella) ja ne ovatkin nähtävästi
ainoinaan tarkoitettut maantien kohdalla
Kymmin yli tuloa estämään.

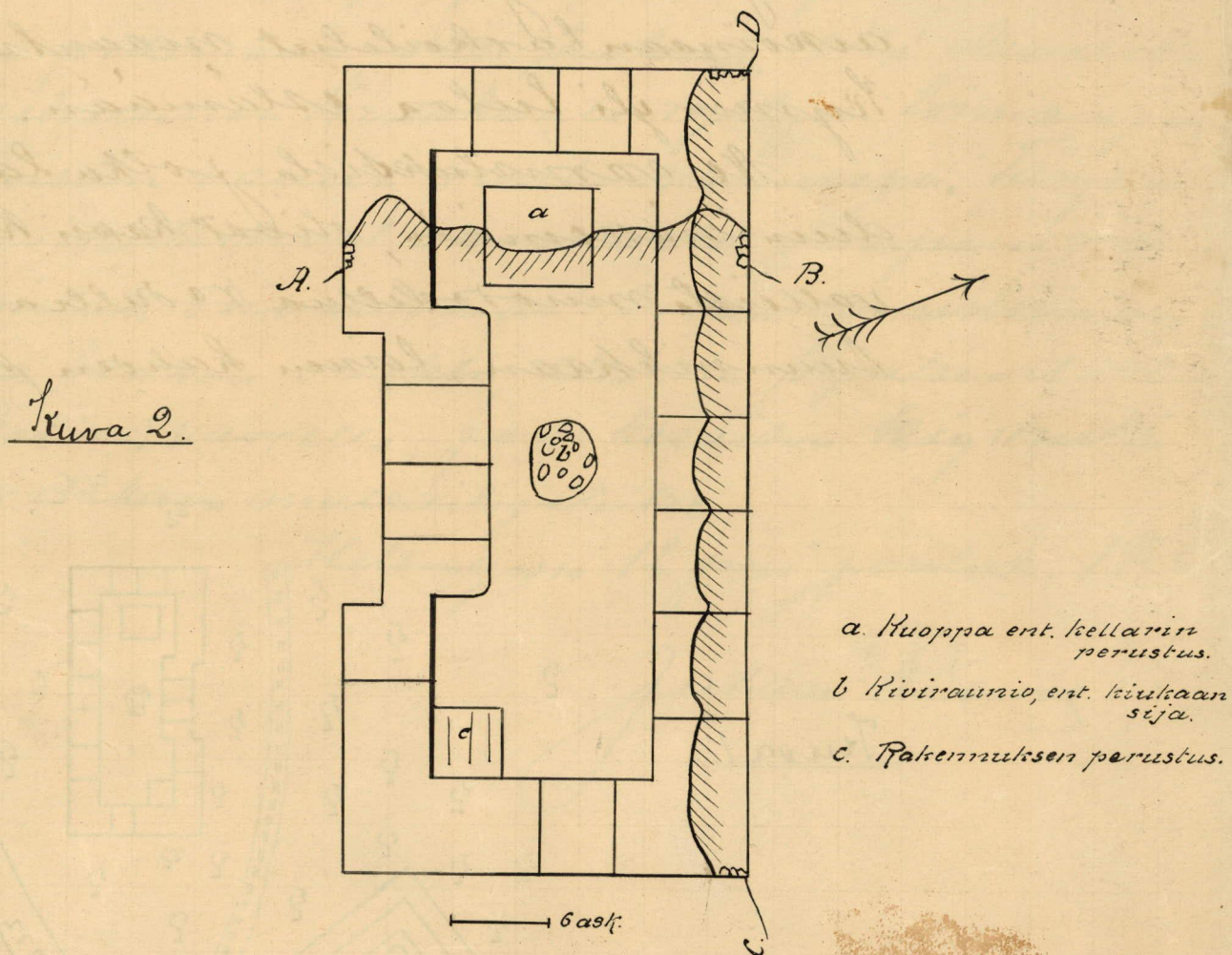
Ne varustuksista jotka tuolla jou-
duin näkemään, olivat kaksi kivi- ja maa-
valleista muodostettua vedettä, toinen
suunnikkaan, toinen kahden pisäkkäin

Kuva 1.

olevan nelion muotoinen. Niiden sub-
teen toisiinsa ja aseman näkee schesmat-
tisesti kuvasta 1

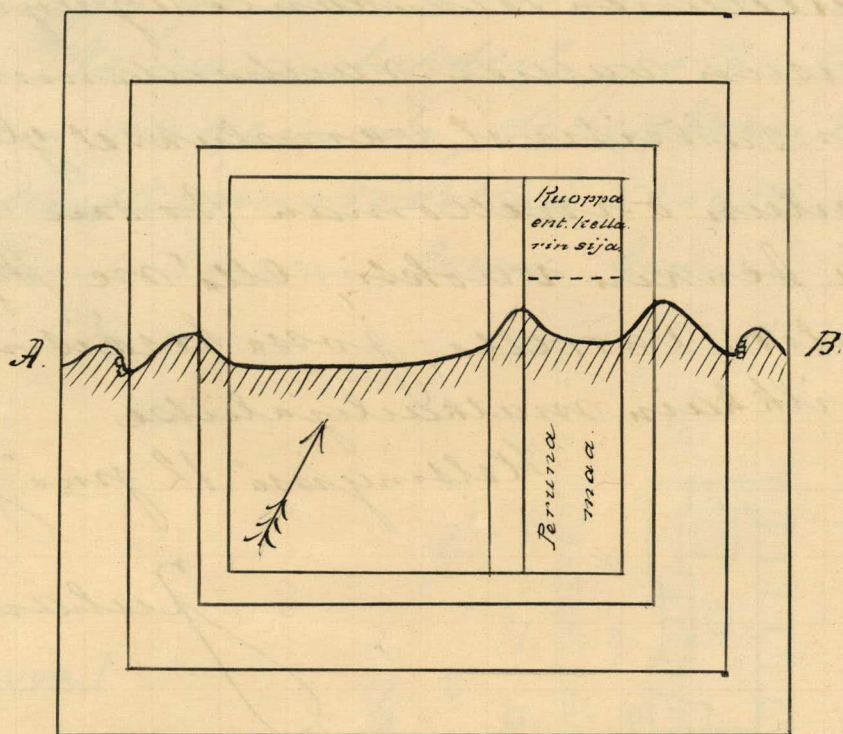
Nitä ensimmäisin pohjoispuolella
maantiitä olevaan Suurmikkaan suo-
toiseen reduttin tulee, joka sijaitsee Kymmin
rannasta saunon jyrkästi kohoavalla korke-
alla mäellä, on sen vallion alaosa raken-
nettu harmaasta kivistä ulkoapäin suora-
seinäiseksi, kun taas yläosa on korasta ja
turpeen peittämä sekä nousee kivireunas-
ta lähtien viroasti ylöspäin, laskien samalla
kavon reduttin sisustaa päin. Vallit, jotka
ylimykään ovat hyvästi säilyneet ovat noin
5-6 metrin paksuiset sekä sisällä mitaten
noin 1,5-2 metriä, ulkoa paikoin 4-6 metriä

korkeat. Maantien puoleinen (lounainen) re-
duttin kylkivalli muodostaa keskikohdalla
polvekkeen sisäänpäin. Redutti, jonka asema
on tähän schematisesti piirretty (kuv. 2) ja jonka

Sisustan näkee tähän liittyvästä itäisestä jää-
 tyvällä otetusta valokuvasta, on varustettu
 15 tykkityvännäyksellä. Sen sisällä näkee jäskiä
 paristakin rakennuksen perustuksesta, joita
 länsipäässä ollut - nykyään nelikulmainen
 kuoppa - lienee ollut ampumavarain säily-
 tyspaikka. Toinen rakennuksen pohja on re-
 dutin eteläkulmassa. Sitäpaitsi on keskikoh-
 dalla redutin sisustua kiviraunio, joka
 mahdollisesti on muinaisen takan jäännös.

Eteläpuolella maantiestä oleva nelion muo-
 toinen reduti on niin ikään jotakuinkin hyvin
 säilynyt. Sen muodostaa, kuten ylempänä mai-
 nittiin kaksi sisäkkäin olevaa nelionmuotois-
 ta maavallia, joista sisäpuolisen vallin harja
 kohoaa noin parin meterin verran ulkopuolista

Kuva 3.

vallia korkeammaksi. Sisäpuolisen vallin
 sisustan jakaa sitäpaitsi suora kaakosta luo-
 teeseen vedetty poikkivalli kaarta niin että
 poikkivallin ja sisävallin koilliskyljen välin

jää kapea suunnikkaan muotoisen notko,
johonka kylväin on raivattu perunamaa.
Notkon luoteispäässä on nelikulmainen kuop-
pa, luultavasti muinaisen ampumavarasai-
liön perustus. Vallien rakenne on lassa-
maulainen kuin edellisessä redutissa, jaitsi
että kivirakennusta on valleissa näkyvissä
ainoastaan noin puolen metrin korkeudelta
ulkovallin sisäpuolisessa juuressa, jossa
kiviseinä miinikään on gypsylsuora. Muu-
ten ovat vallit sorasta ja nurmen peittä-
mät sekä muodoltaan sen luontose-
kain asema ja läpikäikkänsä kuvissa (kuo. 3)
ylempänä näkee.

Koska redutin päilymiselle ei ole edellyt-
te perunaviljelys ja tämän aiheuttama
liike vallien yli, jota siellä nyt on ruvettu
harjoittamaan, olisi suotavaa, että Muinais-
tieteellinen Toimikunta ryhtyisi toimenpui-
teisiin vallien rauhoittamiseen. Tämän
ansaitisivat varustukset ylempänä mai-
nitun onnettoman sodan muistoina
ja senkin vuoksi, että ne sijaitsevat val-
talien varrella, jossa kesäisin käy mita
vitkain matkailijaliike.

Helsingissä 12 p:nä jouluk. 1905

Juhan Rinne